

Институт економских наука
Змај Јовина 12
Београд

ИЗВЕШТАЈ

о избору ма **Дамјана Матковића** у истраживачко звање
ИСТРАЖИВАЧ САРАДНИК

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Др Марко Миљковић, научни сарадник
Др Милица Кочовић Де Санто, виши научни сарадник
Др Александар Матковић, научни сарадник

НАУЧНОМ ВЕЋУ ИНСТИТУТА ЕКОНОМСКИХ НАУКА

БЕОГРАД
Змај Јовина 12

Предмет: Извештај Комисије за избор ма Дамјана Матковића, у истраживачко звање истраживач сарадник.

На основу одлуке Научног већа Института економских наука број 121/4 од 06.03.2025. године именовани смо за чланове Комисије за избор кандидата ма Дамјана Матковића у истраживачко звање истраживач сарадник. На основу увида у документацију коју је у свом писменом захтеву кандидат поднео и проучавања свих релевантних чињеница и досадашњег рада кандидата, ова Комисија Научном већу подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. БИОГРАФИЈА

1.1. ОБРАЗОВАЊЕ

Дамјан Матковић рођен је 10.12.1994. године у Београду, Србија. Основну и средњу Прву београдску гимназију завршио је у Београду. Дипломирао је на Филозофском факултету Универзитета у Београду 2018. године (област: Историја, ужа област: Општа савремена историја; дипломски рад „Други светски рат у стрипу“ са оценом 10). Мастер тезу под називом „Два еколошка дискурса: Покрет горана Србије и Робин Вуд“ одбранио је 2019. са оценом 9 на Филозофском факултету у Београду (смер: Општа савремена историја, менторка: проф. др Дубравка Стојановић).

Докторске студије историје на Универзитету у Регензбургу (Немачка), уписао је 2020. године, код ментора професора др Клауса Бухенауа (*Klaus Buchenau*). Тема докторске дисертације је *Informality and corruption in Serbia 1815-1894*. Тренутно се налази на

шестој и завршној години докторских студија, са свим положеним испитима. Докторску дисертацију одбранио је 06.02.2025. године, са оценом *magna cum laude*.

1.2. ПРОФЕСИОНАЛНА КАРИЈЕРА

Током докторских студија на Универзитету у Регензбургу, Дамјан је био члан више интердисциплинарних и интернационалних тимова истраживача. Био је члан интердисциплинарне групе која истражује корупцију у Србији, Хрватској и другим земљама Балкана - *Regensburg corruption cluster* – коју су основали проф. др Клаус Бухенау, проф. др Бјорн Хансен, и проф. др Томас Стегер. Учествовао је у две радионице о истраживању корупције на Цресу (Хрватска), у септембру 2021, и септембру 2022. године, које су наведени професори организовали. Био је придружени члан групе и програма *Graduate School For East and Southeast European Studies*, од лета 2021. до јесени 2024. године. Током наведеног периода, Дамјан је у сваком семестру учествовао у целокупном програму групе, укључујући 4 (четири) колоквијума, методолошке и теоријске радионице и годишње радионице.

Као члан Клуба студената „Острогорски“, Филозофског факултета у Београду, учествовао је у оснивању КСИО часописа. Тренутно је члан организационог одбора часописа.

Дамјан је три пута добио *BAYHOST (Bavarian Academic Centre for Central, Eastern, and Southeastern Europe)*, годишњу стипендију за своје истраживање и докторски рад на Универзитету у Регензбургу, за 2020/21, 2021/22, и 2022/23. годину.

1.3. КОНФЕРЕНЦИЈЕ И СТИПЕНДИЈЕ

1. *ISHA (International Student History Association)* семинар у Марибору (Словенија), Ottomans and the Balkans, 26.10.2017- 29.10.2017.
2. Један од организатора међународног *ISHA* семинара *Deconstructing the myth about women through history*, у организацији клуба студената историје „Острогорски“, 08.04.2019-14.04.2019. године. био је вођа радионице под називом *Women, art, literature and music*.
3. *ISHA* семинар *Walls in History*, у организацији *ISHA Berlin*, у Берлину, 29.07.2019-04.08.2019.
4. Стипендија *BAYHOST* за рад на докторату на Универзитету у Регензбургу, септембар 2020-септембар 2021. године
5. Учествовао је на конференцији *Interdisciplinary approaches to corruption studies*, у организацији *RCC i DFG (Deutsche Forschungsgemeinschaft)*, Црес (Хрватска), септембар 2021. године

6. Stipendija *BAYHOST* за рад на докторату на Универзитету у Регензбургу, септембар 2021-септембар 2022. године
7. Учествовао је на конференцији *Interdisciplinary approaches to corruption studies*, у организацији *RCC i DFG (Deutsche Forschungsgemeinschaft)*, Црес (Хрватска), септембар 2021. године
8. Учествовао је на конференцији о истраживању корупције, у организацији *RCC i DFG*, Црес (Хрватска), септембар 2022. године
9. Стипендија *BAYHOST* за рад на докторату на Универзитету у Регензбургу, септембар 2022-септембар 2023. године
10. Организовао је годишњу радионицу *Graduate School For East and Southeast European Studies*, на тему *Environmental Discourse and Practice in Eastern and Southeastern Europe: Facing Challenges and Opportunities*, Regensburg, 25.05.2023-27.05.2023. године
11. Присуствовао је (онлајн) конференцији *Corruption, Public Service and the Common Good*, у организацији Универзитета у Стирлингу, Лондон, 08.06.2023-09.06.2023. године
12. Учествовао је на конференцији *Conceptualizing Corruption: The "Old Regime" and the New Order in East-Central-South Europe (1750-1850)*, у организацији *New Europe College*, Букурешт, 17.06.2024-18.06.2024. године
13. Учествовао је на радионици *Researching the Business History of East and Southeast Europe*, у организацији Института економских наука, Београд, 05.07.2024. године

2. ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ

У периоду 2018-2025. године кандидат Дамјан Матковић објавио је значајане библиографске јединице, у домаћим и страним часописима. У наредној табели је дат приказ објављених радова по појединачним категоријама:

Табела 1 – Приказ објављених радова по појединачним категоријама и оствареном броју бодова

Категорија	Број радова	Вредност	Укупно
M23	1	4	2,5
M24	1	4	4
M54	1	0,5	0,5
УКУПНО			7

Рад у међународном часопису (M23)

Buchenau, K, Barbara Frey, Jovana Jović, Miloš Lečić, Damjan Matković, Vasile Mihai Olaru „Vitamin Sea against Corruption: Informality and corruption through the interdisciplinary lens”. *Comparative Southeast European Studies*, Volume 70 Issue 2 (2022): 358-378.

Рад у водећем националном часопису категорије (M24)

Матковић, Д., „Покрет горана Србије“ *Годишњак за друштвену историју*, XXXI, 2/2024 (у штампи; март 2025. године)

Рад у националном научном часопису који се први пут категоризује (M54)

Матковић, Д. „Немци у стриповима о Другом светском рату“. *Часопис КСИО*, бр. 1(2018): 69-84.

3. ПРИКАЗ ИЗАБРАНИХ НАУЧНИХ РАДОВА

1. Buchenau, K, Barbara Frey, Jovana Jović, Miloš Lečić, Damjan Matković, Vasile Mihai Olaru „Vitamin Sea against Corruption: Informality and corruption through the interdisciplinary lens”. *Comparative Southeast European Studies*, Volume 70 Issue 2 (2022): 358-378.

Резиме: Овај извештај са конференције комбинује најновија теоријска достигнућа у истраживању корупције и неформалности у југоисточној Европи од 18. до 21. века са представљањем текућих истраживања Регензбуршког кластера за корупцију и доприносима неких од водећих стручњака у овим областима. Аутори излажу практични интердисциплинарни оквир за развој историјске антропологије корупције, интегришући знања и методе из различитих дисциплина, као што су историја, лингвистика и пословне студије. На тај начин показују како се идеолошко-нормативистички приступи такозваног „антикорупцијског консензуса” могу превазићи – снижавањем аналитичке скале на ниво неформалних пракси и праћењем њихове еволуције кроз историјске околности. Извештај такође указује на перзистентне потешкоће у успостављању „етичког универзализма” у југоисточној Европи, користећи примере који се крећу од фанариотске владавине у Влашкој у 18. веку до корупцијских скандала у Србији и Хрватској у 21. веку.

Кључне речи: корупција; неформалност; југоисточна Европа; историја; интердисциплинарност

2. Матковић, Д., „Покрет горана Србије“ *Годишњак за друштвену историју* (2024, у штампи).

Резиме: Покрет горана Србије је најстарија еколошка организација на Балкану. Упркос дугој историји и раду на пошумљавању и заштити природе, у историографији нема радова и монографија о Горанима. Овај рад пружа преглед историје организације. Рад се бави настанком и циљевима организације, акцијама Горана, сарадњом са другим институцијама и организацијама и основним проблемама и препрекама које су отежавале рад Горана. У закључку је размотрен значај Горана за заштиту животне средине.

Кључне речи: Покрет горана Србије, Југославија, пошумљавање, заштита природе, еколошке организације, еколошка свест

3. Матковић, Д. „Немци у стриповима о Другом светском рату“. *Часопис КСИО*, бр. 1(2018): 69-84.

Резиме: Други светски рат је утицао на многобројне уметничке форме. Овај рад разматра приказ рата у стрипу. Стрип је током рата и у послератном периоду био погодно и упечатљиво пропагандно средство, често коришћено за величање сопствене нације или демонизацију непријатеља. Рад приказује пропагандну моћ стрипа у сликању непријатеља, Немаца.

Немци су у стриповима који се баве Другим светским ратом приказани врло негативно. Аутори су користили цртеж и реч како би оцрнили непријатеља. У старијим америчким стриповима изглед Немаца је потпуна супротност аријевском идеалу. Од шездесетих година прошлог века до данас изглед Немаца у америчком стрипу је углавном обичан, јер су се творци америчких серијала одрекли најочигледније визуалне пропаганде. Занимљиво је и приказивање зараћених нација у Другом светском рату као животиња.

Што се тиче делања и карактерних особина Немаца, приказани су врло негативно у већини стрипова. Немци су убице цивила, мучитељи заробљеника. Ипак, постоје разлике у приказивању Немаца које нису безначајне. Слика непријатеља варира у зависности од места и времена настанка стрипа. Најјача пропаганда и демонизација нациста одлике су америчких ратних стрипова и појединих француских послератних стрипова.

У британским и италијанским серијалима који су настали касније, Немци нису у потпуности демонизовани, иако су негативно приказани. У другој половини двадесетог века настају графичке новеле (стрипови) засноване на истинитим догађајима, које теже објективнијем приказивању рата и непријатеља..

Кључне речи: Стрип, Нацисти, Немци, Други светски рат, слика непријатеља

4. ОЦЕНА КОМИСИЈЕ О НАУЧНОМ ДОПРИНОСУ КАНДИДАТА

На основу свеобухватног увида у истраживачку делатност кандидата, анализе релевантних чињеница и претходно изложеног, научноистраживачки рад ма Дамјана Матковића може се оценити као изразито квалитетан. Његова библиографија обухвата значајан број библиографских јединица различитог карактера и обима, укључујући радове у међународним и домаћим зборницима и научним часописима.

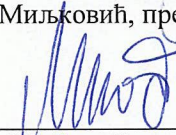
Иако се налази у раној фази научне каријере, кандидат поседује већ изграђену научну биографију, коју карактерише учешће на великом броју међународних конференција, као и широка истраживачка мрежа сарадника из иностранства. Његов научноистраживачки опус усмерен је на теме из области економске историје, са посебним фокусом на проучавање феномена корупције у Краљевини Србији, као и на проблематику еколошке историје Србије и Југославије.

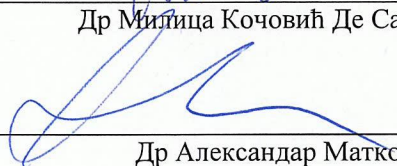
Чланови Комисије сматрају да је кандидат Дамјан Матковић истраживач са значајним научним доприносом у различитим доменама економске и еколошке историје, те да се његова знања и истраживачки интереси у великој мери уклапају у истраживачке правце Департамента за економску историју и теорију (ДЕИТ) Института економских наука. Посебну вредност представљају његови оригинални научни радови посвећени истраживању корупције у Краљевини Србији, што је уједно и тема његове докторске дисертације. С обзиром на то да је корупција феномен дугог трајања у историји Србије и област која је досад била недовољно истражена, експертиза кандидата Матковића представља значајан потенцијал за рад ДЕИТ-а и Института економских наука у целини.

Сходно наведеном, на основу детаљне анализе досадашњег научноистраживачког рада кандидата и његове високе научне оцене, сматрамо да Дамјан Матковић у потпуности испуњава све критеријуме за избор у звање истраживач сарадник. Стога предлагемо Научном већу Института економских наука да се ма Дамјан Матковић изабере у наведено истраживачко звање.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Др Марко Миљковић, председник Комисије

Др Милица Кочовић Де Санто, члан

Др Александар Матковић, члан